

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly under the auspices of The Winnipeg Trades and Labor Council
cor. Fritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.
Subscription \$4.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
Часопис для робочого люду — виходить два рази в тиждень закладом Виннигської Республіканської Робітничої Ради.
Передплата \$4.00 на рік.
Редакція за оголошення не відповідає.
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Fritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ХОЧЕ, ЩОБИ УКРАЇНА
ЗНОВ КУПАЛА СЯ
В КРОВІ.

Париський буржуазний листунок "Матін" з 11. марта с. р. містить власну кореспонденцію з Варшави, в котрій є подана розмова кореспондентів тої газети з перебуваючим у Варшаві Петлюрою. Під час тої розмови Петлюра сказав між иншим слідуюче:

"Я ждав слушного часу, щоб оголошити нову війну; сей час тепер надходить і ми зможемо помирати ся з большевиками голова на голову; нам більш не загрожує Денікін, котрий зник, ні Поляки з якими тепер ми в повній згоді. Я готуюсь домагати ся незалежної України збройною силою."

Так бундючно балакає Петлюра перед кореспондентом капіталістичної газети... у Варшаві. Ніхто-б і не звертав уваги на те, що ново планована Петлюрою авантюра може знов коштувати яких кілька тисяч голов українських селян і робітників, які, як полонені в утічці, знаходять ся по рїжних таборках в Чехії, Німеччині, Італії і в самій Польщі. Всіх їх хоче Петлюра при допомозі Польщі зібрати до купи і спільно з польською армією повести проти радянської України, аби там повалити владу українських селян і робітників і самому засісти на троні.

Очевидно, що злочинні, кавські пляни Петлюри ніколи не здійснять ся. Не під силу Петлюрі, хоч би і при допомозі шляхтської Польщі, повалити владу українських робітників і селян. На се найліпшим доказом служить Росія. Ми бачимо нині, де опинили ся Денікін, Колчак і Юденіч, котрі при допомозі західної реакції хотіли повалити владу російських робітників і селян. До тої самої категорії "народних спасителів" належить і Петлюра, хоч як би він і його сторонники хотіли від сего відпекати ся. І як Колчакові, Денікінові і Юденічови не бачили більше Росії, так і не бачити Петлюрі України.

Але помімо того на Україні може се пропасти ся кров. Українські селяни і робітники, котрі, як бувши австрійські жовніри, силою обставин опинили ся по концентраційних таборках в рїжних краях, тепер на просьбу Петлюри-ї за згодою або й на домагане Польщі будуть відставлені до Польщі, а звідтам — оружені поляками — на фронт проти селянсько-робітничої України.

Перші кроки до сего нової братоубійчої рїзни вже пороблені. Недавно донесли телеграми з Варшави, що Петлюра був в Празі, де робив заходи коло формування "чеської" армії, яка мала би воювати проти большевиків на українському фронті. Не можна припускати, щоби Чехія давала своїх синів до тої армії, котру мав би творити Петлюра і котра мала би воювати проти радянської України. Се цілковито виключене. Мова тут про творене армії в Чехії з утічків буйшої гадицької армії. Іх то збирає Петлюра на зарізь, збирає на те, щоби они йшли і мorduвали свого брата-селянина і робітника на Україні — і то в інтересі шляхтської Польщі, яка потім панувала би над Україною і може (не цілком певно) допустить би до жолоба і Петлюру. 6.000

таких недавно зрекштованих вже поставлено проти українських і російських совітських армій. (В телеграмах не сказано, де їх зрекштовано.)

І починаєт ся новий кровавий танець. Петлюри мало ще того всего, що пережила Україна через його контрреволюційні подвиги, через його вислугуване ся західній реакції. Йому мало десятків тисяч убитих в боях, мало десятків тисяч вимордованих Денікіновими бандами і погинувших в їх пошестій. Йому мало того, що Україна ще й тепер не може прийти до себе по тій великій руйні, до якої довів її Петлюра, йому мало того, що ще й тепер пошести десяткують населене якраз там, де простягала ся "влада" Петлюри — він дальше хоче крові, крові і крові!

В розмові з тим самим кореспондентом "Матіна" Петлюра виразно сказав: "Перед тим як взятись за зброю, ми спробуємо ще раз порозумітись дипломатично. Ми домагаємо ся в Польщі, щоб нас було допущено на нараду в Варшаві, куди з'їдуть ся представники всіх народів, що знаходять ся в сусідстві з Росією. Як що ми не досягнемо нічого сим шляхом, то Україна знов буде купати ся в крові!"

Так говорити не відважить ся леда хтобудь, на такі слова — а по словах і діла — може ззабути ся лише найліпший, найікчемніший вислужник реакції, яким власне і був Петлюра і ще тепер хоче бути.

Петлюри мало ще крові, яка проляяєт ся на Україні, він ще дальше хоче її, він хоче, щоби ціла Україна знов скупала ся в крові.

І ради чого се? Ради "визволю" України? Від кого? Від українських селян і робітників? Петлюра хоче "визволити" українських селян і робітників від них самих, бо вони самі є собі панами в своїй хаті. Як би вони були в якісь ярмі, то самі визволили би ся, не чекаючи на Петлюру. Але біда в тім, що Петлюра хоче їх не визволити, бо нема від кого, а поневолювати і то при явній допомозі і в інтересі польської шляхти.

Шляхтської Польщі, котра мучить в страшний спосіб українське населене східної Галичини, котру сам Петлюра видав на поталу польській шляхті — тої Польщі Петлюра не бачить. Він не бачить також того, що виробляють польські окупаційні власти з українським населенем на Волині і Поділлі, куди також запросив їх Петлюра. Він навіть сапійн на те, як поступає польська шляхта з його власними "міністрами", котрих за їх рабську службу супроти польської шляхти і навіть зраду на річ Польщі, польські власти арештують і ведуть улічними Камінь-закованих як злочинців. Того всего не бачить Петлюра, але се безлічно заявляє, що з Поляками "ми тепер в повній згоді"...

Так, Петлюра живе в згоді з шляхтською Польщею, бо він являєт ся ганебну службу з польської шляхти. Але українські селяни і робітники не в згоді з нинішню реакційною Польщею, не тому, що вона на Польща, але тому, що влада в ній знаходить ся в руках буржуазії і шляхти, а польський люд є поневолений. Проти нинішньої панської Польщі є навіть самі польські робітники і селяни. Українські селяни і робітники будуть тоді в згоді з Польщею, як вона буде селянсько-робітничою. Петлюра, як вислужник польської реакції, може ще зірвати кілька тисяч українських підлітків і повести їх на рїзню проти селян і робітників Великої України. Може се знов пролясти ся кров українського селянина і робітника в інтересах польської шляхти і всевітньої реакції, однак се нічого не допоможе ані польським імперіалістам, ані всевітньому капіталізму, ані самому Петлюрі і його братії. Може се пролясти ся кров, але се вже буде послядні кров борців за

визволення селянсько-робітничої України з капіталістичного ярма. Се буде послядній акт в довгій кровавій трагедії, в котрій таку ганебну і злочинну роллю відіграє Петлюра, вислужник української і міжнародної буржуазії.

По сім наступить мир і український працюючий люд стане на віки господарем в своїй хаті.

Як петлюрівські місці, ратують українських полонених.

Каже поговорка, що чим дальше в ліс тим більше дров. Чим довше живуть рїзні петлюрівські місці поза границями України, тим більш розкривають ся їх злочини, тим більш виходять на яв марнованія ними гроша і крадіжкі. І про се пише не хто инший, але такі самі петлюрівські газети, видавані за границею.

В 10. ч. виденської "Воли" помістив О. Назарук статю п. н. "До суду" про українських полонених в Італії і про петлюрівські місці, що мали опікувати ся полоненими. А написав він се на підставі листа одного полоненого офіцера, п. Меркуна, до "військово-сагітарної місці" у Відні.

Ось що пише Назарук в своїй статі:

"Українці досі сидять по концентраційних таборках, живуть в нужді, часто під шатрами, голодують і, трактовані по звірські палками, вмирають масами від епідемічних хвороб. Дальше доведемо ся з сього документа, що з двох українських місць в Римі, які коштували державу великих грошів, а з яких одна признана була спеціально для справ українських полонених, ні одна не завдала собі труду, щоб розшукати табори полонених, тільки замкнені в таборках полонені відшукали вкінці одну і другу місця. Найікавіше те, що наша місця для військово полонених не мала повняти навіть про циркуляри, видавані італійською владою для полонених, що виразно підчеркує звідомлене п. Меркуна. Виници доведемо ся, що в тім таборі, де був п. Меркун, ніхто ніколи не бачив ніякого українського делегата і що те саме писали також з інших таборів полонених."

Дальше, заявивши, що члени петлюрівських місць в Італії повинні публично відповісти на піднесені проти них обжалюваня, Назарук пише: "Від такої прилюдної відповіді не сміють відмовити ся члени місць для військово полонених тим більше, що між публікою ходять сензаційні вістки про деякі місці, про страшні квоти, які кождий член тих місць побирав і досі чобиряє місячно, нічого не зробивши за се і т. п. Говорять про такі плати, які 10.000, 20.000, 30.000, 60.000 грошів одиниць закордонної валюти у місяць, що наприклад австрійські гроші дає дуже значні квоти, на українське прямо застрахувані, а й на чужі — перевищає жермі міністрів урядюваних держав."

А дальше, зазначивши, що "урядових" людей треба погнати до відвчальності, Назарук пише:

"Тим більше у нас, де частогусто посади по за границею полі партійними синекрамами і діставали ся людьми, які за границею не робили нічого, крім скандалів по кабаретах і публічних домах..." Оттак "працювали" петлюрівські місці поза границями України для "спасеня" українського народу, та "господарилі" міліонами народного майна!... Чи треба еще до сего коментарів? Не думаємо, бо факти і цифри самі за себе говорять.

Максим Горький делегатом з лїзничників.

Відомого російського письменника Максима Горького вибрати робітників казанської залізничної стації делегатом до совітських рад.

Дещо про Польщу.

Львівський орган польської соціалістичної партії "Дзєннік Людови", ч. 34. з 8. лютого с. р., в слід за французькою часописею "L'Oeuvre" подає цікаву допис французького генерала, який провідив польською дївізією на українському фронті через 8 місяців. Між иншим пише він так: "Большевики дуже змінив ся; той сперд 6 місяців зник, а нинішній цілком не є страшний; його тільки таким страшним представляють". Генерал остерігає Францію перед не потрібною авантюрою.

Насамперед — каже він — треба знати польську ціль, чого вона страшить світ большевизмом, бо інакше не можна зупинити удержане своєї армії на военній стопі.

Що учинила би Польща, як би антант наказала їй перейти демобілізацію; що зробила би вона з тими всіми офіцерами, для яких пожадане удержане зависить виключно лише від війни? Що почала би з тими людьми, яких забрала з далеких сторін? Польща хвалить ся, що вона хотіла вад проти большевизму, а тимчасом не знати, чи і сама в нього не попаде, улажнюючи його для своїх заборчих цілей.

Хочьки втягнути антанту до скорой інтервенції, підсуває новому правительству свої шатрами, голодуючі п'яни. Як оповідають збіг з Тернополья, Росія тепер є дуже добре зорганізованою державою і навіть не є подібна до тої, про яку нам писали.

Ми всі французькі офіцери, які жили через 8 місяців в польській армії, розуміємо, як Польки за здібні до самооборони.

Поляки боять ся, щоби їх не відкинуло поза Львів. Однак більше проворними від них є большевики. Вони не повольнують жадного б'уду і не підуть поза свої границі. Попросять однак Поляків, які трохі за далеко забігли на чужу землю, щоб на ній розжигались, аби Поляки вернулись звідки прийшли. І се буде кінець цілого негорозумія.

На закінчене визнає автор, щоби Франція вірила своїм офіцерам, які служили в армії Галлера, а вистерігала ся сторонничих інформаторів і сторонничої преси.

Автор заважає, що Франція вже досить видала на того видуваного ворога.

3 віча польських робітників у Відні.

Польські робітники, зібрані при співучасті представителів Комуністичної Партії Нім. Австрії, представителів Круга українських студентів-комуністів, югославянських комуністів і румунських товаришів на масовім вічу у Відні дня 22. лютого с. р. в сали Робітничого Дому Favoriten, скликані Польською Робітничою Радою Відня і околиць в справі мирових пропозицій Соціалістичної Партії в Петрограді перед кількома днями мені довелось ся вїйти в зносини з численними найвітійшими умами Росії, як ученими, артистами, письменниками та представниками промислу і торговлі. Перше питане, яке мені доводило ся почути від кождого, було як думаю про вигляд на мир та чи домагане Польщі можна брати поважно, чи се тільки кепковане.

"Воно зовсім певно, що коли Польща стане обстоювати при своїх домаганях, то вона дістане порядку науку від цілого зєднання Росії. Максим Горький, якого загально уважають за провідника освіченої Росії, заявив мені, що його другі з кругів учених, артистів і представників промислу і торговлі скляжкують велике віче до Петрограду в польській справі. На сім вічу маєт ся схвалити і вислати Польщі отсе братерське умінене."

"Нова Росія — Росія інтелекту і свободи — боліє по причині всіх кривд, які заподіяно Польщі і є готова

направити їх приязнім співділанем, але перестерігає Польщу не пробувати в відплату виряджувати лихо Росії. Росія потребує мира і то тільки в ціли переведення конструктивної роботи. Відбудована Росія буде мати силу помочи всім своїм сусідам, а в першій мірі Польщі.

"Росія готова є заплатити ціну за мир, однак ніколи не допустить до сего, щоби Польща мішала ся до її внутрішніх справ або прибирала на себе роллю опікуна України або інших народів давнього російського царства, які стремлять до незалежності."

Щиро, без застережень і низьких мотивів Росія признає всім сим народам право на самовизначенне. Чи се може за много, що Росія домагаєт ся того самого права і в її себе. Російські освічені класи мають повну надію, що стара ненависть поміж народами скінчить ся повною гармонією і загальним поважанием одних і до других. Насильми прикро вражає зарозумілість польських пануючих класів, яка наново розбуджує національні пристрасти і відновлює стару ненависть."

"Послядніа точка, — телеграфує дальше Фарбман, — в якій говорить ся про розбурхане національної ненависти вважаєт ся тут за велику важну обставину, в якій міститься ся власне вся небезпека нової війни. Я був свідком перегляду відділу 4.000 військово-кадетів Зіновієвим, в часі чого він між иншим в виголошеной промові сказав:

"Нам легко зорганізувати по цілій Росії могуту демонстрацію проти Польщі, та ми побуємом ся розбурхання національних пристрастей. Російському народови вже надола війна і він прагне мира. Та коли покажеть ся конкретність заапекувати до него, ми не маємо найменшого сумніву, що народ сей час відгукнет ся. Польща могла нечаяно скакочити Росію перед кількома місяцями. Вона могла нам пошкодити, коли ми були зявані на сибірським і полудневим фронті. Але нині ми знаменито приготувані. Та нашим найбільшим атутом в теперішню хвилину не є мілітарна готовність, але народне обуренне на Польщу і її домагане."

Чи знов не на зарізь? "Шлях" з 6. марта доносить: У львівських часописах оголошує А. Малєцький, що від правкою полонених Українців з Італії до Галичини займаєт ся польський уряд, а саме "державний уряд для повероту полонених", Львів, ул. Янівська. Туди треба звертати ся з просьбами в справі полонених в Італії.

По урядовим вісткам транспорт з Італії мав розпочати ся з днем 1. січня 1920 р. в відступах що 8 днів. Поїзди мають привозити поверотаних до граничного залізничного перестанку в Пйотровичах, де має бути улажена збірна станція. Подорожні мають бути заасотрені в поживу на пять днів.

(Підозрілим виглядає, що польське правительство займаєт ся перевозенем укр. полонених з Італії. Від коли така доброта? Чи не є се новий плян для формування петлюрівської "армії" під покровом Польщі, котра мала би з польською армією виступити проти Радянської України?)

Що принесла війна?

Яку руйну та знищене принесла війна суспільному життю цілих держав та народів, се досі ще не досліджено. Треба ширшого покічення військової боротьби у цілому світі, та довгого ряду літ праці й студій, щоб належаю зїставити біляне сих моральних та матеріяльних страт, що їх людськість наслідком війни понесла.

Тепер побіжно тільки можна оцінити та представити сі страти й шкоди.

Копєнгагське товариство для студій над суспільними наслідками війни оголосило недавно

побіжний звіт про стан населеня за час воєнних літ.

Виймаємо з сего звіту що найважніші дані: Європейські держави страшили в роках 1914—1919 більш чим 35 міліонів людей. Наслідком сего спало число населене Європи, яке 1913 р. вносило 401 міліонів на 389 міліонів в 1919 році (187 міл. мужин, 202 міл. жінок).

З загального числа страт припадає 20 міліонів на зменшене вродин, а 15 міліонів на зріст смертності. На поли бою впадо не менш чим 10 міліонів мужин.

Наслідком сего збільшило ся число жінок. Коли перед війною на 1.000 мужин припадало 1.026 жінок, то тепер число се зросло на 1.080. Загальна надлижка жінок підскачила з 5 на 15 міліонів.

В р. 1915—19 число вродин зменшило ся о одну третину від числа вродин перед війною.

Число мужин здібних до військової служби зменшило ся о 12 процент.

До сего треба додати що наслідком війни здорове людське підупало. До сего причинило ся лихе відживляване головно в середній Європі — та зріст сухит, які забрали в десстеро більше жрєтв, чим перед війною.

Числа сі се не певні бо се війна не скінчена. ("Вперед.")

ТОВАРООБМІН З РОСІЄЮ.

З Копєнгаги доносять нам: До Ревелю прибули дві большевйські комісії, з котрих одна має безпосередно зяняти ся торговельними справами в звязку зі знесенем блокади. В склад комісії входять представники кооперативів, між иншими Гловко, Гувковський, граф Бенкендорф і ин. Швеція буде першою країною, котра вступити в торговельні взаємини з Росією. Аташе шведської легатії в Петрограді Брусевиц перебуває зараз в Ревелі, де він веде переговори з совітською комісією, щоби дістати для Швеції контракт на постачаня харчових продуктів до Росії. Швеція пропонує Росії залізничний матеріял і запасний матеріял для телеграфів і телефонів.

Данія і Норвегія вживають також всіх заходів, щоби не відстати від Швеції.

Літвінов дістав від богатих данських купців пропозиції щодо навязана торговельних взаємин з Росією. Літвінов на се відповів, що поки в Данії не має офіційно визнаного представника совітського уряду, доти не може бути мови про навязане торговельних зносин між Данією та Росією. Те саме він відповів купцям з деяких інших краів, як до нього звертали ся.

Представники російських кооперативів за кордоном Макієв та Шмєлів, які з кінцем лютого прибули з Лондону до Копєнгаги, після нарад з Літвіновим виїхали до Москви. Директор "народного" банку Бибнов і голова американського комітету російського союзу споживчих товариств Беркенгайм після нарад з Літвіновим повернули ся до Лондону. ("Вперед.")

Чим годують Петлюрівці українських полонених в Італії.

Відєвська "Воля" ч. 10. містить лист українського полоненого з табору Азінара в Італії, з 25. жовтня 1919 року, в котрім пишеть ся між иншим слідуюче: "...Наші пани організатори присилають нам молитвенники з портретами Франц Писифа. Щоби се попало в руки наших воторів, то се 'булоб ім гарним документом для їхньої юза Визволеня України, який стремить до встановленя конституційної монархії'".

80 річницю уродин Бебля

святкувала німецька соціалдемократія 22. лютого с. р. На могилі великого вождя пролетаріату в Ціріху зложив іменем німецької соціалдемократії Отто Ланд вінець.